

Domov>Vaše pravice>Temeljne pravice>Kje poiskati pomoč>Seznam pristojnih sodišč in organov>Nacionalna sodišča in drugi izvensodni organi
Vnútroštátne súdy a iné mimosúdne orgány

Hrvaška

Vnútroštátne súdy

Zákonom zriadené súdy majú osobitnú úlohu pri ochrane ľudských práv. Ich samostatnosť a nezávislosť zaručuje ústava. Existuje osobitný mechanizmus na zabezpečenie uplatňovania ústavných práv a slobôd: ústavná sťažnosť, ktorú môžu podať občania, ak sa domnievajú, že vnútroštátne orgány, miestne a regionálne samosprávne orgány a verejnoprávne subjekty, ktoré rozhodujú o ich právach a povinnostiach alebo rozhodujú v súvislosti s podozrením alebo obvinením z trestného činu, porušili ich ľudské práva alebo základné slobody zaručené ústavou. Sťažnosť možno podať až po vyčerpaní všetkých iných dostupných opravných prostriedkov.

Ústavný súd Chorvátskej republiky (*Ustavni sud Republike Hrvatske*)

Trg svetog Marka 4
10000 Záhreb
Tel.: +385 16400251
Fax: +385 14551055

<https://www.usud.hr/>

Najvyšší súd Chorvátskej republiky (*Vrhovni sud Republike Hrvatske*)

Trg Nikole Šubića Zrinskog 3
10 000 Záhreb
Tel.: +385 14862222, +385 14810036
Fax +385 14810035
E-mail: vsrh@vsrh.hr

<http://www.vsrh.hr/>

Župné súdy (*Županijski sudovi*)

Obecné súdy (*Općinski sudovi*)

Vyšší obchodný súd Chorvátskej republiky (*Visoki trgovački sud Republike Hrvatske*)

Berislavićeva 11, 10 000 Záhreb
Tel.: +385 14896888
Fax: +385 14872329
<http://www.vtsrh.hr/>

Obchodné súdy (*Trgovački sudovi*) v Chorvátskej republike (192 Kb)

Obchodné súdy

Vyšší správny súd Chorvátskej republiky (*Visoki upravni sud Republike Hrvatske*)

Frankopanska 16, 10 000, Záhreb
Tel.: +385 14807800
Fax: +385 14807928
<http://www.upravnisudrh.hr/>

Správne súdy (*Upravni sudovi*)

Vyšší priestupkový súd Chorvátskej republiky (*Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske*)

Ulica Augusta Šenoje 30, 10 000 Záhreb
Tel.: +385 14807510
Fax: +385 14611291
Email: predsjednik@vpsrh.pravosudje.hr
<https://sudovi.hr/VPSRH/>

Ombudsman (*Pučki pravobranitelj*)

Trg hrvatskih velikana 6
10 000 Záhreb
Chorvátsko
Tel.: +385 14851855, +385 14851853
Email: info@ombudsman.hr
Fax: +385 16431628

Podľa článku 93 chorvátskej ústavy je ombudsman zástupcom chorvátskeho parlamentu na presadzovanie a ochranu ľudských práv a slobôd, ktoré sú definované v ústave, zákonoch a medzinárodných právnych aktoch týkajúcich sa ľudských práv a slobôd, ktoré podpísala Chorvátska republika. Ombudsman a jeho zástupcovia sú volení chorvátskym parlamentom na osem rokov. Ombudsman chráni občanov pred porušovaním ľudských práv vyplývajúcim z konania štátnych orgánov alebo právnických osôb, ktorým bola zverená verejná moc. Úrad ombudsmana je ústredným orgánom na boj proti diskriminácii a vykonávanie úloh Národného preventívneho mechanizmu proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu. Tieto úlohy vykonáva nezávisle a samostatne.

Kompetencie:

Ochrana ľudských práv

Občania majú právo podať sťažnosť ombudsmanovi, ak sa domnievajú, že ich práva boli porušené subjektmi verejného sektora. Ombudsman vedie vyšetrovanie na základe sťažnosti a prijatých dokumentov. Všetky štátne orgány, orgány poverené výkonom verejnej moci a orgány miestnej a regionálnej samosprávy – t. j. všetky verejnoprávne subjekty – sú povinné poskytovať všetky požadované informácie.

Na základe zistených skutočností môže ombudsman vydávať stanoviská, odporúčania a upozornenia príslušným orgánom alebo nadriadeným orgánom a v prípade potreby informovať chorvátsky parlament.

Okrem toho ombudsman kontroluje súlad právnych predpisov s chorvátskou ústavou a medzinárodnými dohovormi o ochrane ľudských práv a môže upozorniť chorvátsku vládu na potrebu zmeniť alebo prijať právne predpisy, ktoré sa týkajú ľudských práv. Môže upozorniť aj chorvátsky parlament na potrebu zosúladiť právne predpisy s ústavou a zákonmi a má právo začať konanie pred chorvátskym Ústavným súdom vo veci preskúmania súladu zákonov a iných právnych predpisov s chorvátskou ústavou.

Podpora ľudských práv

Podpora ľudských práv zahŕňa výskum a analýzy, vytváranie a spravovanie databáz a dokumentácie, včasné a pravidelné informovanie verejnosti a zainteresovaných strán, aktívne iniciovanie a spoluprácu so zástupcami občianskej spoločnosti, medzinárodnými organizáciami a akademickými výskumnými inštitúciami, ako aj iniciatívy na zosúladenie právnych predpisov s medzinárodnými a európskymi normami a uplatňovanie týchto právnych predpisov.

Ústredný orgán na boj proti diskriminácii

Ombudsman prijíma sťažnosti od fyzických a právnických osôb, poskytuje potrebné informácie o právach a povinnostiach a možnostiach súdnej a inej ochrany, skúma jednotlivé žiadosti a prijíma opatrenia v rámci svojej právomoci na odstránenie diskriminácie a ochranu práv diskriminovaných osôb (okrem prípadov prebiehajúcich súdnych sporov), vedie zmierovacie konania s možnosťou uzatvorenia mimosúdneho urovnania so súhlasom oboch strán a podáva trestné oznámenia týkajúce sa diskriminácie na príslušnej prokuratúre.

Národný preventívny mechanizmus

Ombudsman vykonáva úlohy Národného preventívneho mechanizmu proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu tam, kde sú osoby zbavené slobody alebo držané vo väzbe, zadržané alebo umiestnené v priestoroch pod verejným dohľadom, ktoré nemôžu dobrovoľne opustiť.

Znamená to, že zástupcovia úradu ombudsmana v rámci svojej právomoci navštevujú ústavy na výkon trestu odňatia slobody, väzenské zariadenia, jednotky vyšetrovacej väzby a rôzne inštitúcie, v ktorých sa nachádzajú osoby s duševnými poruchami, ako preventívne opatrenie na ochranu osôb, ktoré sú zbavené slobody alebo ktorých sloboda je obmedzená.

Národná inštitúcia pre ľudské práva (NHRI)

Od roku 2009 je ombudsman jedinou vnútroštátnou inštitúciou na ochranu a podporu ľudských práv (NHRI) v Chorvátskej republike so statusom „A“ podľa Parížskych zásad OSN, ktoré definujú parametre nezávislosti vnútroštátnych inštitúcií pre ľudské práva.

Ide o najvyššiu úroveň inštitucionálnej nezávislosti, ktorá bola opäť udelená úradu ombudsmana v júli 2013 po tom, čo OSN monitorovala implementáciu svojich odporúčaní týkajúcich sa zachovania a podpory štatútu nezávislosti.

Špecializované orgány pre ľudské práva

Detský ombudsman (*Pravobranitelj za djecu*)

Teslina 10

10 000 Záhreb

Chorvátsko

E-mail: info@dijete.hr

Tel.: +385 14929669

Fax: +385 14921277

<http://www.dijete.hr>

Rozsah činnosti

Detský ombudsman monitoruje súlad zákonov a iných právnych predpisov Chorvátskej republiky, ktoré sa týkajú ochrany práv a záujmov detí, s chorvátskou ústavou, Dohovorom o právach dieťaťa a inými medzinárodnými dokumentmi týkajúcimi sa ochrany práv a záujmov detí. Úrad monitoruje porušovanie individuálnych práv detí a skúma všeobecný výskyt a druhy porušenia práv a záujmov detí. Zasadzuje sa o ochranu a podporu práv a záujmov detí s osobitnými potrebami, navrhuje opatrenia na vybudovanie komplexného systému na ochranu a presadzovanie práv detí a na to, aby sa zabránilo ohrozeniu ich záujmov škodlivým konaním. Informuje deti a radí im o spôsobe výkonu a ochrane ich práv a záujmov, spolupracuje s deťmi, nabáda ich, aby vyjadrovali svoje názory, zohľadňuje ich názory; iniciuje verejné aktivity zamerané na zlepšenie postavenia detí a zúčastňuje sa na nich a navrhuje opatrenia na posilnenie ich úlohy v spoločnosti. Má prístup k všetkým údajom, informáciám a dokumentom týkajúcim sa práv a ochrany detí, ako aj právo nahliadnuť do nich, a to bez ohľadu na stupeň dôvernosti. Má oprávnenie na kontrolu všetkých inštitúcií, štátnych orgánov a právnických či fyzických osôb, ktoré majú deti v zákonnej starostlivosti, a náboženských spoločenstiev, v ktorých sa deti zdržujú alebo sú v nich dočasne alebo trvalo ubytované.

Ak zistí, že dieťa bolo vystavené fyzickému alebo psychickému násiliu, sexuálnemu obťažovaniu, zneužívaniu alebo vykorisťovaniu, zanedbávaniu alebo nedbanlivému zaobchádzaniu, musí túto skutočnosť okamžite ohlásiť príslušnej prokuratúre, upozorniť príslušné centrum sociálnej starostlivosti a navrhnúť opatrenia na ochranu práv a záujmov tohto dieťaťa. Môže požiadať o odbornú pomoc odborníkov a odborné inštitúcie, ktoré sa zaoberajú ochranou, starostlivosťou, vývojom a právami detí, a táto pomoc sa mu včas poskytne.

Ombudsman pre rodovú rovnosť (*Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova*)

Preobraženska 4/1

10 000 Záhreb

Tel.: +385 14848100

Fax: +385 14844600

E-mail: ravnopravnost@prs.hr

<http://www.prs.hr>

Rozsah činnosti

Ombudsman pre rodovú rovnosť rieši sťažnosti v súvislosti s diskrimináciou na základe pohlavia, manželského alebo rodinného stavu a sexuálnej orientácie. Úrad skúma porušenie zásady rodovej rovnosti a prípady diskriminácie jednotlivcov alebo skupín jednotlivcov zo strany vnútroštátnych orgánov, útvarov orgánov miestnej a regionálnej samosprávy a iných subjektov verejného sektora, zamestnancov týchto orgánov a iných právnických a fyzických osôb.

K činnosti ombudsmana patrí oprávnenie oznamovať, navrhovať a vydávať odporúčania.

Ak ombudsman zistí porušenie zásady rodovej rovnosti, je oprávnený podať žiadosť o ústavné preskúmanie zákona alebo o preskúmanie ústavnosti a zákonnosti iných právnych predpisov.

Ombudsman pre osoby so zdravotným postihnutím (*Pravobraniteljica za osobe s invaliditetom*)

Savska cesta 41/3

10 000 Záhreb

Tel.: +385 16102170

Fax: +385 16177901

E-mail: ured@posi.hr

Rozsah činnosti

Úrad ombudsmana pre osoby so zdravotným postihnutím je samostatná vnútroštátna inštitúcia, ktorej hlavnou úlohou je monitorovať a podporovať práva osôb so zdravotným postihnutím na základe Ústavy Chorvátskej republiky, medzinárodných zmlúv a zákonov. V prípade porušenia práv osôb so zdravotným postihnutím je ombudsman oprávnený na to upozorniť, navrhnúť opatrenia, vydať odporúčania, informovať a požadovať správy o tom, aké kroky boli vykonané.

Ak ombudsman zistí, že legislatívne riešenie je v neprospech osôb so zdravotným postihnutím alebo detí s vývojovými problémami alebo ich nejakým spôsobom zbavuje ich práv, alebo ich znevýhodňuje v porovnaní s osobami bez zdravotného postihnutia, vypracuje návrh na zmenu tohto legislatívneho riešenia.

Úrad ombudsmana pre osoby so zdravotným postihnutím dostáva individuálne sťažnosti od osôb so zdravotným postihnutím a tých, ktorí pracujú v ich záujme, posudzuje sťažnosti na porušovanie práv osôb so zdravotným postihnutím a spoločne s inštitúciami zodpovednými za riešenie týchto problémov sa snaží dosiahnuť najvýhodnejšie riešenie. Ombudsman pre osoby so zdravotným postihnutím poskytuje poradenstvo osobám so zdravotným postihnutím pri uplatňovaní a ochrane ich práv a záujmov.

Ochrana osobných údajov

Agentúra na ochranu osobných údajov (Agencija za zaštitu osobnih podataka)

Martićeva 14

10 000 Záhreb

Tel.: +385 4609000

Fax: +385 4609099

E-mail: azop@azop.hr

<http://www.azop.hr>

Agentúra na ochranu osobných údajov je právnická osoba poverená výkonom verejnej moci, ktorá vykonáva svoju činnosť nezávisle a samostatne v rámci rozsahu svojich úloh a právomocí. Agentúra je zodpovedná za vykonávanie administratívnych a odborných úloh súvisiacich s ochranou osobných údajov.

Agentúra v rámci svojej verejnej právomoci monitoruje ochranu osobných údajov, upozorňuje na prípady zneužívania pri zhromažďovaní osobných údajov, vydáva zoznam krajín a medzinárodných organizácií s riadne regulovanou ochranou údajov, spracúva žiadosti o preskúmanie porušovania práv zaručených zákonom o ochrane osobných údajov a vedie centrálny register súborov s osobnými údajmi.

Bezplatná právna pomoc

Prijatím zákona o bezplatnej právnej pomoci ministerstvo spravodlivosti prevzalo komplexnú a náročnú úlohu vytvoriť systém bezplatnej právnej pomoci.

Systém bezplatnej právnej pomoci umožňuje sociálne znevýhodneným občanom využiť právnické služby a získať právnu pomoc pre konkrétne právne kroky a rovnaký prístup k súdnym a administratívnym postupom.

Príjemcovia bezplatnej právnej pomoci

Príjemcovia právnej pomoci v zmysle zákona o bezplatnej právnej pomoci sú:

chorvátski občania,

deti, ktoré nie sú chorvátskymi štátnymi príslušníkmi, ale nachádzajú sa v Chorvátsku bez sprievodu dospelého zákonného zástupcu,

cudzí štátni príslušníci s prechodným pobytom na základe reciprocity a cudzí štátni príslušníci s trvalým pobytom,

cudzí štátni príslušníci, na ktorých sa vzťahuje dočasná ochrana,

cudzí štátni príslušníci s nelegálnym pobytom a cudzí štátni príslušníci s krátkodobým pobytom v rámci konaní o vyhostení alebo návrate,

žiadatelia o azyl, osoby s postavením azylanta a cudzí štátni príslušníci s postavením osoby s doplnkovou ochranou, ako aj ich rodinní príslušníci s oprávneným pobytom v Chorvátsku v rámci konaní, pri ktorých sa im neposkytuje právna pomoc podľa osobitného zákona.

Poskytovatelia bezplatnej právnej pomoci

V zákone o bezplatnej právnej pomoci sú uvedení títo poskytovatelia bezplatnej právnej pomoci:

právnici,

oprávnené združenia,

právne kliniky,

úrady štátnej správy v župách.

Druhy bezplatnej právnej pomoci

Druhy bezplatnej právnej pomoci sú primárna právna pomoc a sekundárna právna pomoc.

Primárna právna pomoc

Formy primárnej právnej pomoci sú:

všeobecné právne informácie,

právne poradenstvo,

vypracúvanie podaní predkladaných verejnoprávnym subjektom, Európskemu súdu pre ľudské práva a medzinárodným organizáciám v súlade s medzinárodnými zmluvami a pravidlami činnosti týchto orgánov,

zastupovanie v konaniach pred verejnoprávnymi subjektmi,

právna pomoc pri mimosúdnom urovnaní sporu formou zmieru.

Primárnu právnu pomoc poskytujú úrady štátnej správy v župách, oprávnené združenia a právne kliniky.

Úrady sú oprávnené v rámci poskytovania primárnej právnej pomoci ponúkať všeobecné právne informácie a právne poradenstvo a vypracúvať podania.

Žiadatelia primárnej právnej pomoci by mali kontaktovať priamo poskytovateľa primárnej právnej pomoci.

Sekundárna právna pomoc

Formy sekundárnej právnej pomoci sú:

právne poradenstvo,

vypracúvanie podaní v rámci konaní o ochrane práv zamestnanca pred zamestnávateľom,

vypracúvanie podaní v rámci právnych sporov,

zastupovanie v súdnych konaniach,

právna pomoc pri urovnaní sporu formou zmieru,

oslobodenie od platby trov súdnych konaní,

oslobodenie od platby súdnych poplatkov.

Sekundárnu právnu pomoc poskytujú advokáti.

Sekundárnu právnu pomoc možno v závislosti od druhu konania poskytnúť v týchto prípadoch:

v konaniach týkajúcich sa vecných práv okrem katastrálnych konaní,

v konaniach týkajúcich sa pracovnoprávných vzťahov,

v konaniach týkajúcich sa rodinných vzťahov okrem konaní, ktoré sa týkajú rozvodu na základe vzájomnej dohody, ak manželia nemajú spoločné ani osvojené maloleté deti, ani deti po dovŕšení plnoletosti, ktoré sú im zverené do rodičovskej starostlivosti,

v prípade exekučných a zabezpečovacích konaní v rámci núteného vymáhania alebo zabezpečenia pohľadávok vyplývajúcich z konaní, pri ktorých možno poskytnúť právnu pomoc v zmysle ustanovení zákona o bezplatnej právnej pomoci,

v prípade urovnania sporu formou zmiery,

vynimočne vo všetkých ostatných správnych a občianskych súdnych konaniach, ak je to potrebné so zreteľom na osobitné životné okolnosti žiadateľov a členov ich domácnosti v súlade so základným účelom zákona o bezplatnej právnej pomoci.

Postup poskytnutia sekundárnej právnej pomoci sa začína podaním žiadosti na príslušnom župnom správnom orgáne alebo správnom orgáne mesta Záhreb. V súlade s ustanoveniami zákona o bezplatnej právnej pomoci osoby, ktoré chcú uplatniť svoje právo na bezplatnú právnu pomoc, musia predložiť vyplnený štandardný formulár žiadosti o právnu pomoc úradu štátnej správy v župe svojho pobytu. K žiadosti musí byť priložený výslovný písomný súhlas žiadateľa a dospelých členov jeho domácnosti so sprístupnením všetkých údajov týkajúcich sa vlastníctva majetku a prevzatím akejkoľvek hmotnej a právnej zodpovednosti za pravdivosť tvrdení žiadateľa.

Formulár žiadosti je k dispozícii na webovom sídle ministerstva spravodlivosti alebo ho možno získať od úradov štátnej správy v župách, od obecných súdov alebo centier sociálnej starostlivosti počas ich bežných úradných hodín.

Za žiadosti predložené osobne alebo doporučenou poštou sa neplatia správne poplatky.

Poskytnutie právnej pomoci zahŕňa úplné alebo čiastočné pokrytie nákladov na právnu pomoc v závislosti od finančnej situácie žiadateľa. Predpokladá sa, že trovy konania sa môžu spoločne hradiť v určitom pomere v závislosti od materiálnych pomerov príjemcu právnej pomoci.

Ak sa právna pomoc uhrádza v zníženej miere, rozdiel medzi plnou výškou odmeny právneho zástupcu a náhradou jeho nákladov uhrádza príjemca v závislosti od hodnoty služby uvedenej v sadzobníku odmien právnych zástupcov a náhrad nákladov.

Ministerstvo spravodlivosti rozhoduje o odvolaniach žiadateľov o právnu pomoc na druhom stupni. Na prvom stupni rozhoduje o zápise oprávnených združení a právnych kliník do registra poskytovateľov primárnej právnej pomoci, tento register spravuje a vykonáva administratívne a odborné monitorovanie práce poskytovateľov primárnej právnej pomoci.

Informácie o bezplatnej právnej pomoci nájdete na [webovom sídle Ministerstva spravodlivosti Chorvátskej republiky](http://webovom.sidle.Ministerstva.spravodlivosti.Chorvatskej.republiky) alebo napíšte na e-mailovú adresu besplatna.pravna.pomoc@pravosudje.hr a odpoveď dostanete v čo najkratšom čase.

Akékoľvek otázky možno adresovať priamo župným úradom štátnej správy.

Cezhraničné spory

Cezhraničný spor je spor, v ktorom strana žiadajúca o právnu pomoc má bydlisko alebo obvyklý pobyt v inom členskom štáte EÚ ako v členskom štáte, v ktorom súd koná vo veci, alebo v ktorom sa má vykonať rozhodnutie.

Právna pomoc pri cezhraničných sporoch sa poskytuje v občianskych a obchodných veciach, mediačných konaniach, mimosúdnych urovnaniach, pri výkone úradne osvedčených listín, ako aj v rámci právneho poradenstva pri týchto konaniach. Ustanovenia o cezhraničných sporoch sa neuplatňujú v prípade daňových, colných a ďalších správnych konaní.

Žiadateľ, ktorý má bydlisko alebo obvyklý pobyt v Chorvátskej republike a žiada o právnu pomoc v cezhraničnom spore na súde iného členského štátu, musí podať žiadosť na úrad v mieste svojho pobytu alebo bydliska. Príslušný úrad musí postúpiť žiadosť ministerstvu spravodlivosti v lehote ôsmich dní od prijatia žiadosti. Ministerstvo spravodlivosti preloží žiadosť a doplnujúce dokumenty do úradného jazyka alebo do jedného z úradných jazykov členského štátu a príslušného prijímajúceho orgánu a postúpi ich do 15 dní od prijatia žiadosti príslušnému orgánu členského štátu, v ktorom súd koná vo veci alebo v ktorom sa má vykonať rozhodnutie (prijímajúci orgán). Ak sa právna pomoc neprizná, žiadateľ je povinný uhradiť náklady na preklady.

Žiadateľ môže takisto podať žiadosť priamo prijímajúcemu orgánu v členskom štáte, v ktorom súd koná vo veci alebo v ktorom sa má vykonať rozhodnutie.

Žiadateľ, ktorý má bydlisko alebo obvyklý pobyt v inom členskom štáte a žiada právnu pomoc v prípade cezhraničného sporu na súde v Chorvátskej republike, má nárok na právnu pomoc v súlade s ustanoveniami zákona o bezplatnej právnej pomoci. V Chorvátskej republike žiadatelia alebo príslušný orgán členského štátu, v ktorom majú žiadatelia bydlisko alebo obvyklý pobyt (postupujúci orgán), predložia žiadosť o právnu pomoc ministerstvu spravodlivosti (prijímajúci orgán). Formuláre a doplnujúce dokumenty musia byť preložené do chorvátskeho jazyka, inak bude žiadosť zamietnutá.

Žiadosti sa podávajú na štandardnom formulári ustanovenom rozhodnutím Komisie 2004/844/ES z 9. novembra 2004, ktorým sa stanovuje forma žiadostí o právnu pomoc podľa smernice Rady 2003/8/ES na zlepšenie prístupu k spravodlivosti pri cezhraničných sporoch stanovením minimálnych spoločných pravidiel, ktoré sa týkajú právnej pomoci pri týchto sporoch.

Posledná aktualizácia: 20/12/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.